

16. 1. 237.

300
500
670
370
1596

Handwritten notes

GLATZ OSZKÁR

Kossuth-díjas festőművész

ES

KUNFFY LAJOS

festőművész

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSA

Glatz O.: Kavicsjáték

16. 1. 237.

adattár 589-91.

ERNST-MŰZEUM 1953. MÁRCIUS 28-ÁPRILIS 19

A legidősebb festőnemzedék két tagjának életműve kerül most bemutatásra az Ernst-múzeumban. Glatz Oszkár 81 éves, Kunffy Lajos pedig 83. Mindketten töretlen munkacéljával folytatják művészi tevékenységüket. A felszabadulás után, különösen a fordulat évét követő fejlődés a szocialista realizmus felé megélenkítette alkotókedvüket. A valóság hű ábrázolás követelményei gyakorlott mestereket kapcsoltak be általuk a művészeti életbe. A szocialista realista alkotómódszer elterjedése több, mint félszázados működésük teljesítményeit igen becsessé tette, mesterségbeli tudásuk élő hagyományt jelent. A természet és az ember megfigyelése biztosította tevékenységük szilárd alapját, erre épülve tudták kialakítani a magyar táj megjelenítését, a dolgozó parasztság életének jellemzését. Az elmúlt ötven esztendőben, művészetünk történetének e nehéz és ellentmondásos korszakában Glatz Oszkár és Kunffy Lajos képei megőrizték az életszerű, reális szemlélet jellegzetességeit, dacoltak a torzító formalizmusok kísértéseivel szemben, közérthetően és jóleső hatással szóltak a tárlatlátogatókhoz a magyar vidék sajátosságairól, az egyszerű emberekről. Glatz Oszkár és Kunffy Lajos legutóbb készült festményeit a születő új világ eszméi ihlették meg. Glatz Oszkár volt az, aki a békeharcos témakörben az egyik legnépszerűbb kompozíciót festette meg, koreai és magyar úttörők barátkozását. Kunffy Lajos az új falu új típusaival foglalkozik, elkészítette a somogytúri tanács elnökének portróját, kedves jellemzést adott népi rendőrségünk egyik tizedeséről.

Glatz Oszkár a paraszti emberábrázolás eredményeivel írta be nevét a magyar művészettörténelembe. A dolgozó falusi nép köréből vett alakok megfestésével sok adalékot szolgáltatott parasztságunk típusainak a megfogalmazásához, megismeréséhez. Ha valaki századunk első felének vidéki embereit tanulmányozni akarja, történelmi hitelességű dokumentumokat keres róluk, kutatásaihoz hasznos támpontokat meríthet Glatz Oszkár művészetéből. Mesterünk főként az öregeket és a fiatalokat ábrázolta, s a falusi ember viszonyát a tájhoz. Számos kompozícióján a nagyszülőket és unokáikat szerepelteti együtt, idilli életképben a múltat és a jövőt. Az emberábrázolás terén éppen ezért különösen a falusi öregek és fiatalok típusalkotásához járult hozzá Glatz Oszkár életműve. Találón jellemzett egy-egy idősebb parasztasszonyt vagy pástort, arcukon nehéz sorsuk tapasztalatait és az azokból leszűrhető bölcseséget jelenítette meg. A fiatalok jellemzésében a szépség az uralkodó elem. Követendő az a lelkesége, amellyel a nép gyermekeinek rokonszenves tulajdonságairól számolt be, a dekadens torzítások divatjának az idején természetes derűvel fogalmazta meg az ifjúság egészséges üdeségét. Azt mutatta be, hogy milyen sok szép fiú és leány él a falvak szegényes házaiban, s hogy ezt a sok szépséget, népi tisztaságot mennyire meggyötörte, megnyomorította a kegyetlen kizsákmányolás egy-egy élet viszonyai között, az öregkor idejére. Felszabadult hazánkban megvan a lehetőség arra, hogy a népben rejlő erőket és szépségeket megőrizzük, kifejlesszük. Glatz Oszkár újabb műveiben dolgozó parasztságunk iránt megnyilvánuló szeretet, bizakodóbb és derűsebb kifejezést kapott.

Figyelemreméltó törekvést képvisel Glatz Oszkár a népművészet értékeinek megörökítésével. Szinte tudományos körültekintéssel és alaposítással tanulmányozta a falusiak viseletét, szokásait. A ruhák, textilanyagok, hímzések, szöttek, varrottások ábrázolása nála lelkiismeretes kutatómunka következménye. A népviselet szerepeltetése festészetének szerves része, hozzátartozik az emberek és környezetük képszerű hitelesítéséhez.

Glatz Oszkár budapesti, müncheni, párizsi tanulmányai után Nagybányán tökéletesítette a valóság visszatükrözéséhez szükséges tudását. Itt példamutató megoldásokat talált a természetes megvilágítás és hamisítatlan színezés alkalmazásában. A fák, lombok eleven zöldjei, a tört napsugár lilás árnyalatai, a levegőt érzékeltető bontott fény átmenetei érzékletessé tették festményeit. Egész pályáján megőrizte a szabad természet festői gazdagsága iránti rajongását. Ez a természetesség, közvetlenség élő hagyománnyá általánosulhat mai művészeti életünkben, a tájak felidézésében, az emberek beállításában

reális eszközök alkalmazására nevelhet. Biztosítja azt a lehetőséget, hogy megváltozott társadalmunk humánus vonásait, eszmei, érzelmi megnyilvánulásait harmonikusan, közérthetően jelenítse meg.

Kunffy Lajos mintegy hatvan éve kiállító művész már. Ez idő alatt mint a somogyi tájnak és népének festője szerepelt. Szerényen, de állhatatosan ragaszkodott élményeihez, melyeket környezetéből, a földmunka megfigyeléséből merített. Festményein keresztül közel kerülhetünk a Dunántúl dolgozó parasztságához, azokhoz az életkörülményekhez, melyek között tömegeink az elmúlt évtizedekben éltek. Sok erőt tudott érzékelteni a parasztábrázolásokban Kunffy Lajos, s még az elnyomatás terhei alatt is megtörhetetleneknek jellemezte dolgozóit. Különösen tanulságos az a festői megfogalmazás, ahogyan a haza tájaival, „Somogyország” vidékeivel foglalkozik képein. Nagyszerű gazdagság lehetőségeit hordják magukban ezek az ábrázolások, vidám, meghitt színezésük földünk termelékenységét, mérhetetlen kincseit jelképezik. Festményeit azért becsülték mindig is, mert egyszerűen, különösebb áttételek és bonyodalmak nélkül kapcsolódnak a valósághoz, alakjai mindennapos helyzeteket elevenítenek meg, tájképei Dunántúl lágy hangulataira utalnak. Egyfajta lírai szemlélődés ölt formát Kunffy Lajos képeiben, melyeknek indító oka mindig a művész őszinte érdeklődése a világ jelenségei, emberi sorsok, természeti szépségek iránt. Ezt a festészetet halknak, bensőségesnek lehet nevezni, a festőt megértőnek a dolgok iránt. Igaz, hogy van ebben a művészi magatartásban némi passzivitás is, de a földesúri-tőkés propaganda hangos hazudozásai mellett ez a tartózkodás különvéleményt jelentett.

A meghitt szemlélődés Kunffy Lajost érzékenyebbé tette az emberi lélek, a jellemek elemzésére. Arcképei elmélyülésről, az ábrázoltak iránti együttérzésről tesznek tanúbizonyosságot. Nagy festői komolysággal megalkotott karakterfejei a közelmúlt érdekes egyéniségeit találóan örökítik meg. Az arc szerkezetével, a tekintet fényével és irányával tudott egy-egy modellt ismerőssé tenni, a nézőhöz közelhozni. Kunffy Lajosnak ez a képessége a műgondból és felelősségérzetből fejlődött ki, ami megszívlelendő figyelmeztetés azok felé, akik emberekkel foglalkoznak, érzelmeiket, lelki tulajdonságokat fogalmaznak meg.

Glatz Oszkár és Kunffy Lajos gyűjteményes kiállítása, életművük felsorakoztatása a magyar festőművészet értékes és fejlődőképes hagyományait tárja fel. Érdemes, idős mestereink művészete, az adott történelmi körülmények között korlátok közé zártan alakult ki. Az emberről, az igazságról, a szépségről, a haladásról csak kötötten, töredékesen lehetett akkor megnyilatkozni. Művészeink az emberek közösségében, a haza szeretetében, nemzeti kultúránk tisztelésében mégis megtalálták az emberi tartalmak megszólaltatásának a lehetőségeit. Fölülemelkedve a kizsákmányolók osztály-érdekei a nép erejének, a szülőföld szépségének kifejezői lettek.

GLATZ OSZKÁR

1. Est a havason. 1897.	Olaj	200×170 Misk. M.
2. Vadorzó. 1898.	Olaj	125×96 M. gy. t.
3. Tanuló sokáclány. 1900.	Olaj	70×54,5
4. Részehordó. 1900.	Olaj	142,5×194 F. K.
5. Birkózó fiúk. 1900.	Olaj	80×59 F. K.
6. Falusi utcarészlet. 1900.	Olaj	49×70,5 F. K.
7. Vázlat a „Birkózó fiúk” c. képhez. 1900.	Olaj	52×43 M. gy. t.
8. Tanya. 1903.	Olaj	50×40 M. gy. t.
9. Fogarasi táj. 1905.	Olaj	64,5×90,5 Sz. M.
10. Pítvarban. 1905.	Olaj	52×72
11. Román parasztasszonyok. 1905.	Olaj	64×90 F. K.
12. Ebéd közben. 1906.	Olaj	70×54 M. gy. t.
13. A szép Bözsi. 1907.	Olaj	140×110
14. Női arckép. 1908.	Olaj	51×38 Sz. M.
15. Vidéki kastély. 1910.	Olaj	100×120 M. gy. t.
16. Kukoricafosztás. 1910.	Olaj	60×45,5 M. gy. t.
17. Fonó román lány. 1912.	Olaj	62×50
18. Ónarckép. 1912.	Olaj	38×51 F. K.
19. Jó néne. 1912.	Olaj	100×78 M. gy. t.
20. Játzó libapásztor lányok. 1914.	Olaj	102×121
21. Bárány tanulmány. 1914.	Olaj	70×49,5
22. Delelőcsorda a Balaton partján. 1916.	Olaj	131,5×120 M. gy. t.
23. Vázlat a „Delelőcsorda a Balaton partján” c. képhez. 1916.	Olaj	50×68 M. gy. t.
24. Szilvماغolás. 1918.	Olaj	91×70
25. Nagymama. 1918.	Olaj	58×48 M. gy. t.
26. Kedvenc. 1920.	Olaj	79,5×100 M. gy. t.
27. Tanulmányfej. 1920.	Olaj	50×36 M. gy. t.
28. Anya és gyermeke. 1922.	Olaj	70×54
29. Hazafelé a szérűskertből. 1922.	Olaj	50×61
30. Nagyanyó mesél. 1923.	Olaj	80×62
31. Öreg sokácsszony könyvvel. 1924.	Olaj	92×66
32. Lyka Károly arcképe. 1925.	Olaj	90×70 Képzőműv. Főisk. tul.
33. Palóc asszony csalámádéval. 1925.	Olaj	90×70
34. Öreg sokác paraszt. 1925.	Olaj	90×70
35. Kavicsjáték. 1926.	Olaj	80×62
36. Lovak. 1928.	Olaj	80×100
37. Farkas Zoltán arcképe. 1928.	Olaj	90×100 M. gy. t.
38. Bivalyok a legelőn. 1928.	Olaj	70×90
39. Kilátás Tótszegről. 1928.	Olaj	50×75
40. Leány gereblyével. 1928.	Olaj	80×60
41. Szlovák menyecske. 1928.	Olaj	91×64 Belker. Min. tul.
42. Anya gyermekével. 1929.	Olaj	80×61,5
43. Menyecske. 1929.	Olaj	80×89
44. Ónarckép. 1929.	Olaj	63×46
45. Nagyapó mesét olvas. 1929.	Olaj	70×54
46. Horgoló kislány. 1930.	Olaj	80×61
47. Öreg Sima. 1930.	Olaj	62×46
48. Munka közben. 1930.	Olaj	70×90
49. Bözsi ünnepében. 1930.	Olaj	62×46

50. Borkóstoló. 1930.	Olaj	70 x 49
51. Paraszt lovakkal. 1930.	Olaj	80 x 100
52. Parasztmenyecske. 1930.	Olaj	62 x 46,5
53. Öreg parasztasszony. 1930.	Olaj	62 x 46,5
54. Új fülbevaló. 1931.	Olaj	63 x 46
55. Bözsi horgolni tanul. 1931.	Olaj	90 x 70
56. Bivalyok. 1931.	Olaj	39,5 x 80
57. Bujáki menyecske. 1932.	Olaj	105 x 83 F. K.
58. Öltözködő. 1932.	Olaj	90 x 69,5
59. Készülődés ünnepre. 1932.	Olaj	81 x 61
60. Libapásztorok. 1932.	Olaj	61 x 80
61. Fésülködés. 1932.	Olaj	61 x 80
62. Csizmajavítás. 1932.	Olaj	90 x 70
63. Ősz. 1933.	Olaj	46 x 62
64. Labda. 1933.	Olaj	62 x 46
65. Szappanbuborék. 1933.	Olaj	90 x 70
66. Buják mellett. 1933.	Olaj	54 x 69,5
67. Alszik a baba. 1934.	Olaj	100 x 80
68/a Hollókői öreg.	Olaj	90 x 70
68. Tavaszi kikirics. 1935.	Olaj	54 x 70
69. Télen. 1937.	Olaj	90 x 70
70. Bözsi olvasni tanul. 1938.	Olaj	81 x 61,5
71. Utca Bujákon. 1938.	Olaj	70 x 54
72. Csalamádéhordó. 1938.	Olaj	110 x 90 M. gy. t.
73. Leány hátizsákkal. 1938.	Olaj	90 x 70
74. Gémeskút. 1938.	Olaj	54 x 70
75. Testvérek. 1939.	Olaj	91 x 70
76. Munkába menők. 1939.	Olaj	54,5 x 70
77. Furulyaszó. 1940.	Olaj	62 x 80
78. Menyecske köcsöggel. 1940.	Olaj	70 x 55
79. Domboldal. 1940.	Olaj	70 x 90
80. Lázár Béla arcképe. 1941.	Olaj	54 x 41 M. gy. t.
81. Buják. 1942.	Olaj	70 x 90
82. Parittyás fiú. 1942.	Olaj	70 x 54
83. Határban. 1942.	Olaj	53,5 x 70
84. Új baba. 1942.	Olaj	50 x 38
85. Hazafelé. 1942.	Olaj	57 x 75
86. Piroskendős lányka. 1946.	Olaj	90 x 70
87. Pihenők. 1946.	Olaj	58 x 76
88. Fiú tarisznyával. 1947.	Olaj	46 x 62
89. Gyerekek nyúllal. 1947.	Olaj	70,5 x 54
90. Jancsi és Juliska. 1947.	Olaj	75 x 58
91. Öregasszony bottal. 1947.	Olaj	63 x 46
92. Harmonikás. 1950.	Olaj	70 x 54
93. Tanulás. 1951.	Olaj	80 x 60
94. Magvető. 1951.	Olaj	63 x 46
95. Kitüntetett utcatisztogató. 1952.	Olaj	63 x 46 M. gy. t.
96. Tanulmány a „Koreai és magyar pajtások a földgömb előtt” c. képhez. 1952.	Olaj	50 x 40 M. gy. t.
97. Tanulmány a „Koreai és magyar pajtások a földgömb előtt” c. képhez. 1952.	Olaj	50 x 40 M. gy. t.

98. Tanulmány a „Koreai és magyar pajtások a földgömb előtt” c. képhez. 1952.	Olaj	80,5 x 59
99. Tanulmány a „Koreai és magyar pajtások a földgömb előtt” c. képhez. 1952.	Olaj	80 x 60
100. Tájkép.	Olaj	70 x 92 Misk. m. t.
101. Sokác menyecske.	Olaj	97,5 x 65,5 Debreceni Múz. tul.
102. Hortobágyi ménes. 1920.	Olaj	170 x 200 Debreceni Múz. tul.
103. Hazafelé.	Olaj	38 x 50
104. Női arckép.	Olaj	52 x 43 M. gy. t.
105. Őszi táj.	Olaj	60,5 x 84,5 Szentendrei Múz. tul.
106. Lovak.	Olaj	90 x 115
107. Tájkép.	Olaj	47 x 67 M. gy. t.
107/a Román határon.	Olaj	70 x 109 Szegedi Tanács tul.
108. Kislány. 1896.	Rézkarca	18 x 14 M. gy. t.
109. Őcsém arcképe. 1900.	Szénrajz	73 x 56,5 F. K.
110. Szana Tamás. 1901.	Ceruzarajz	67 x 54 Sz. M.
111. Borbély. 1905.	Szénrajz	42 x 56,5 F. K.
112. A nagybácsi. 1905.	Szénrajz	40 x 32
113. Ebéd. 1905.	Szénrajz	74 x 65,5 Képzőműv. Főisk. tul.
114. Mednyánszky László. 1905.	Szénrajz	39 x 52 F. K.
115. Balaton partján. 1905.	Szénrajz	79 x 61 M. gy. t.
116. Országúton. 1906.	Krétarajz	68 x 48 M. gy. t.
117. Domboldal. 1906.	Krétarajz	68 x 48 M. gy. t.
118. Gárdonyi Géza. 1906.	Szénrajz	74 x 65,5 M. gy. t.
119. Tájkép. 1906.	Szénrajz	63 x 76 M. gy. t.
120. Mikszáth Kálmán. 1906.	Szénrajz	47,8 x 40 Tört. Arc. tul.
121. Fonó lány. 1910.	Szénrajz	70 x 50 Képzőm. Főisk. tul.
122. Péterke. 1916.	Szénrajz	29 x 23 M. gy. t.
123. Szalonnázás. 1916.	Szénrajz	70 x 50 Képzőm. Főisk. tul.
124. Tájkép. 1916.	Krétarajz	60,5 x 43 F. K.
125. Öreg hölgy arcképe. 1916.	Ceruzarajz	54 x 40 Sz. M.

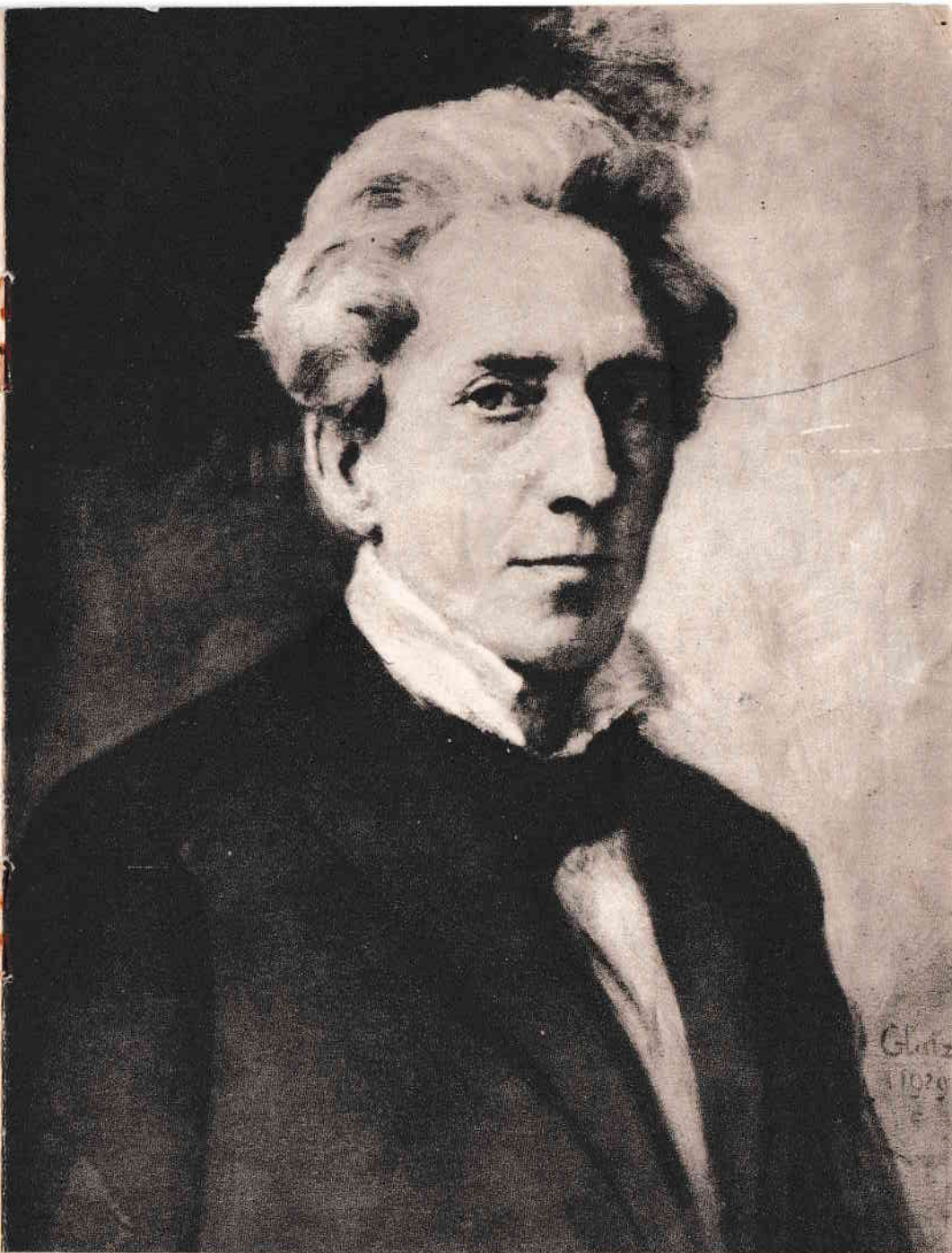
KUNFFY LAJOS

126. Dráva partján. 1895.	Olaj	44 x 66
127. Várjaki arcképe. 1898.	Olaj	55,5 x 46
128. Balog Ádám. 1900.	Olaj	45 x 39 Sz. M.
129. Rab Imre. 1900.	Olaj	51 x 41 F. K.
130. Fejtanulmány. 1901.	Olaj	55,5 x 44
131. Cigánycsalád. 1901.	Olaj	105 x 90 <i>szonozom. művészet</i>
132. Csurgói menyecske. 1903.	Olaj	92,5 x 74 Postaügyi Min. tul.
133. Két cigány. 1908.	Olaj	72 x 91,5 <i>szonozom. művészet</i>
134. Tanácskozó cigányok.	Olaj	140 x 200 M. gy. t.
135. Aratók. 1910.	Olaj	31,5 x 41 <i>szonozom. művészet</i>
136. Bivalyok. 1910.	Olaj	46,5 x 65 <i>szonozom. művészet</i>
137. Lakodalom Turon. 1910.	Olaj	125 x 170 <i>szonozom. művészet</i>
138. Kis hídon. 1911.	Olaj	90 x 116
139. Koratavas. 1912.	Olaj	34 x 46
140. Vidéki ház télen. 1912.	Olaj	64 x 54,5 <i>szonozom. művészet</i>
141. Szamárkordé. 1913.	Olaj	74 x 92 <i>szonozom. művészet</i>
142. Szlányi Lajos arcképe. 1915.	Olaj	64 x 54,5 <i>szonozom. művészet</i>
143. Szlányi Lajos fest. 1916.	Olaj	55 x 65
144. Trágyahordás. 1916.	Olaj	35 x 49 M. gy. t.
145. György János arcképe. 1918.	Olaj	61 x 49 <i>szonozom. művészet</i>

146. Öregember. 1920. Olaj
 147. Ebédelő aratók. 1921. Olaj
 148. Kévet hordók. 1921. Olaj
 149. Arató pár. 1923. Olaj
 150. Ónarckép. 1923. Olaj
 151. Öreg kertész. 1925. Olaj
 152. Kezdődik az aratás. 1925. Olaj
 153. Arató leány. 1925. Olaj
 154. Asztalos. 1925. Olaj
 155. Tanyaudvar. 1925. Olaj
 156. Reggeli a verandán. 1926. Olaj
 157. Iványi-Grünvald fest. 1926. Olaj
 158. Kisfaludi-Stróbl Zsigmond. Olaj
 159. Ónarckép. 1927. Olaj
 160. Edvi-Illés Aladár. 1927. Olaj
 161. Tájkép bricskával. 1928. Olaj
 162. Parkban. 1928. Olaj
 163. Erzsébet-híd. 1928. Olaj
 164. Kertész. 1929. Olaj
 165. Hazajövet a pincéből. 1929. Olaj
 166. Cigánylány. 1930. Olaj
 167. Látogatóban. 1931. Olaj
 168. Iványi-Grünvald. 1933. Olaj
 169. Vincellérarckép. 1933. Olaj
 170. Vincellér. 1933. Olaj
 171. Ősz. 1935. Olaj
 172. Ónarckép. 1940. Olaj
 173. Türkizköves dáma. 1940. Olaj
 174. Angyal Dávid arcképe. 1943. Olaj
 175. Paprikák. 1948. Olaj
 176. dr. L. A. arcképe. 1949. Olaj
 177. Fiam arcképe. 1949. Olaj
 178. Almák. 1949. Olaj
 179. Ökrös szekéren. 1950. Olaj
 180. Pocsolyás. 1950. Olaj
 181. Falusi kovácműhely. 1951. Olaj
 182. Somogytúri tanácselnök. 1952. Olaj
 183. Olvadáskor. 1953. Olaj
 184. Havas falusi utca. 1953. Olaj
 185. Rippl-Rónai arcképe. 1900. Pasztell
 186. Rippl-Rónai kertünkben. 1905. Pasztell
 187. Májális. 1909. Pasztell

Sz. M. Szépművészeti Múzeum tulajdona
 F. K. Fővárosi Képtár tulajdona
 M. gy. t. Magángyűjtő tulajdona

- 129 x 159 M. gy. t.
 92 x 76
 80 x 100
 80 x 100
 65,5 x 52 *Somogy megyei múzeum*
 114 x 89,5 *Révész István elnök*
 101 x 80 *Révész István elnök*
 100 x 81
 100 x 81
 113 x 80 *Révész István elnök*
 92,5 x 73
 106 x 89
 100 x 75 M. gy. t.
 80 x 64,5 *Szépműv. Múzeum*
 100 x 70
 70 x 59
 70 x 56
 72 x 92 M. gy. t.
 100 x 81,5 *Nép. Min. tul.*
 127 x 97 *Szépműv. Múzeum*
 99 x 70
 81 x 59,5
 46,5 x 38,5
 55 x 45,5
 81 x 65,5
 54 x 64
 100 x 80
 91,5 x 73
 81,5 x 64,5
 32 x 42
 60 x 48 *Fiam László*
 32 x 42 *Szépműv. Múzeum*
 32 x 41
 70 x 90
 45 x 54
 144 x 115 Bánya és e. t.
 65 x 45
 92 x 76
 26,5 x 35
 65 x 50
 39 x 49 *Magántulajdon*
 64,5 x 49,5

Glatz Oszkár: Ónarckép

Glatz Oszkár: Leány könyvvel

Glatz Oszkár: Birkózók

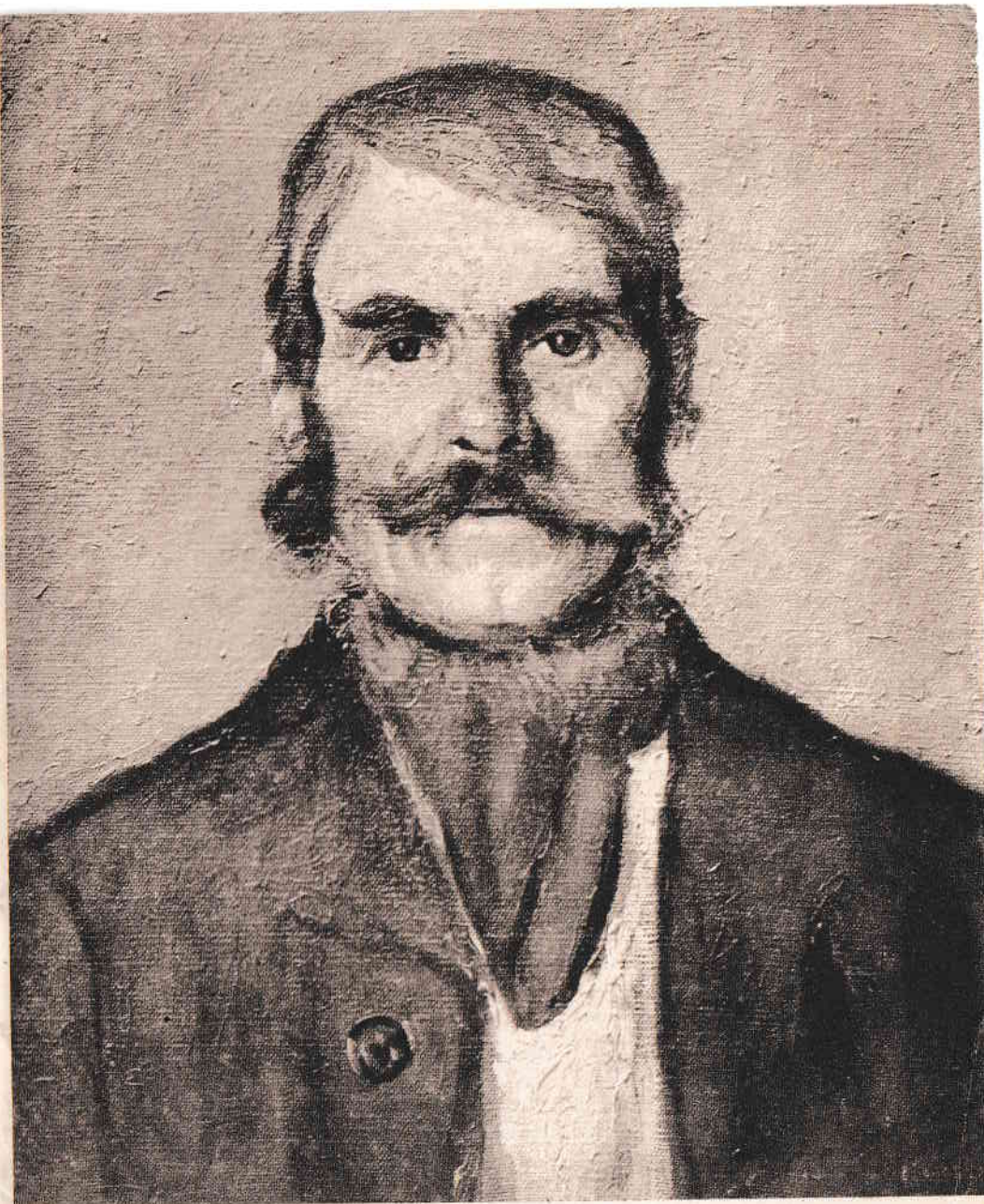

Glatz Oszkár: Koreai és magyar pajtások a földgömb előtt

Kunffy Lajos: Önarckép

Kunffy Lajos : Hazajele

Kunffy Lajos : Fejtanulmány